

Osiągnięty efekt rzeczowy i ekologiczny – formularz ogólny
Sprawozdanie z realizacji zadania (jeżeli dotyczy)

Tytuł zadania: **Ekspozycja szkieletu finwala (Balaenoptera physalus) z Morza Bałtyckiego jako unikatowe narzędzie w morskiej edukacji ekologicznej.**

Nr umowy: **WFOŚ/D/515/4646/2023/PRWEE1 z dnia 06.07.2023 R., Aneks nr 1 z dnia 27.08.2024 r.**

Sprawozdanie z realizacji zadania (jeżeli dotyczy):

Należy uzupełnić, jeżeli wymóg składania sprawozdania został określony w umowie dofinansowania zawartej z WFOŚiGW w Gdańsku

Głównym celem przedsięwzięcia było stworzenie unikatowego narzędzia edukacyjnego w postaci preparatu biologicznego szkieletu wieloryba (finwala), wypreparowanego z osobnika znalezionej martwego w polskich wodach Bałtyku i wyeksponowanego w towarzyszących mu treści edukacyjnych. Tak spektakularny obiekt, ukazujący ekosystem Morza Bałtyckiego jako siedlisko eksplorowane przez gigantyczne, typowo oceaniczne gatunki, pozwala na uwrażliwienie odbiorców na znaczenie akwenu Bałtyku dla globalnej morskiej różnorodności biologicznej oraz na zagrożenia, jakie niesie gospodarcza aktywność człowieka i możliwe przeciwdziałanie takim zagrożeniom.

Ekspozycja finwala znajduje się na terenie Stacji Morskiej im. Prof. Krzysztofa Skóry Wydziału Oceanografii i Geografii Uniwersytetu Gdańskiego w Helu, miejsca realizacji od ponad 20 lat programu Błękitna Szkoła - warsztaty morskie. Ekspozycji towarzyszy wystawa edukacyjna poświęcona różnorodności biologicznej Bałtyku i gatunkom rzadkim wizytującym bałtycki ekosystem. Miejsce ekspozycji usytuowane jest w sąsiedztwie innych ekspozycji edukacyjnych w Stacji Morskiej wykorzystywanych w edukacji bezpośredniej, takich jak wystawa plenerowa poświęcona wydobyciu finwala z Bałtyku i pozyskaniu jego szkieletu, Dom Morświna czy fokarium, a także w sąsiedztwie masowo użytkowanego kąpieliska morskiego Mała Plaża w Helu. Odbiorcami bezpośrednimi są zarówno osoby odwiedzające Hel turystycznie, mieszkańcy miasta, odwiedzający dostępne publicznie formy edukacji ekologicznej w Stacji Morskiej, jak i uczestnicy warsztatów morskich – uczniowie i nauczyciele szkół wszystkich poziomów nauczania, grupy kolonijne, grupy przedsiębiorców oraz inne zorganizowane grupy korzystające z oferty Błękitnej Szkoły.

Odbiorcami pośrednimi są użytkownicy mediów społecznościowych, dla których przygotowane zostały posty na stronie internetowej oraz facebooku Stacji Morskiej i Fundacji Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego.

Informacje o projekcie zamieszczono na stronie <https://frug.ug.edu.pl/pl/projekty/projekty-realizowane/ekspozycja-szkieletu-finwala-balaenoptera-physalus-z-morza-baltyckiego-jako-unikatowe-narzedzie-w-morskiej-edukacji-ekologicznej/>.

Efekt ekologiczny:

Należy podać wartości mierzalne:

Działania bezpośrednie:

- Konferencje/Seminaria/Warsztaty - otwarcie ekspozycji szkieletu finwala – **83 osób**, Warsztaty Błękitnej Szkoły (ssaki morskie) w okresie od sierpnia 2024 r. do lipca 2025 r. – **4.639 uczniów**
- Akcje/Pikniki/Imprezy/Festiwale ekologiczne – Dzień Ryby 2024 r. – **4.667 osób**, Dzień Ryby 2025 r. – **7.916 osób**, Morski Dzień Dziecka 2025 r. – **1.616 osób**
- Infrastruktura terenowa (ścieżki dydaktyczne, edukacyjne tablice i gry terenowe) - Ekspozycja szkieletu wraz z tablicami edukacyjnymi- **4 tablice** wewnątrz i **2 tablice** na zewnątrz obiektu.

Działania pośrednie:

- Działania edukacyjno-promocyjne w Internecie – 4 posty na FB-25.07.2024 r.-zasięg **166 osoby**, 08.12.2024 r.-zasięg **1.533 osoby**, 30.04.2025 r.-zasięg **1.702 osoby**, 25.07.2025 r.-zasięg **1.721 osób**.
- Działania edukacyjne poprzez treści merytoryczne zawarte w tablicach, ekspozycji szkieletu-ekspozycja szkieletu – **179.931 odwiedzających** (na podstawie danych licznika zainstalowanego przy Domu Morświna, w okresie od lipca 2024 r. do lipca 2025 r.), treści merytoryczne zawarte na tablicach – **5.445 osób** (na podstawie licznika zainstalowanego na obiekcie wystawowym, w okresie od października 2024 r. do lipca 2025 r.)

Należy opisać efekt ekologiczny, uzasadnić ewentualne rozbieżności pomiędzy efektem planowanym, a osiągniętym:

W ramach projektu została stworzona nowa, unikatowa forma edukacji. Ekspozycja szkieletu finwala, która w swojej atrakcyjności, pozwala dotrzeć do większej liczby odbiorców, także tych najmłodszych, zwiększając ich postrzeganie roli środowiska naturalnego, jako warunkującego życie człowieka, a także przygotowując ich do odpowiedzialności za jakość ochrony środowiska i budowanie akceptacji społecznej dla wdrażania skutecznych działań ochronnych. Wyposażenie Stacji Morskiej UG w kolejne narzędzie dydaktyczne stworzyło również możliwości wzbogacenie oferty edukacyjnej Błękitnej Szkoły o warsztaty dotyczące ssaków morskich.

Ilość osób odwiedzających wystawę potwierdza słuszność projektu, który dzięki swojej unikatowości kształtuje i podnosi świadomość społeczną dotyczącą czynników antropogenicznych na ssaki morskie, zwiększa świadomość odbiorców na temat bioróżnorodności Morza Bałtyckiego, kształtuje pro-przyrodnicze postawy wobec środowiska morskiego i żyjących w nim organizmach.

Efekt rzeczowy:

Należy podać wartości mierzalne:

- Przygotowanie i produkcja pomocy dydaktycznych – **wystawa szkieletu finwala**
- Zorganizowanie seminariów/warsztatów – **konferencja otwarcia wystawy szkieletu finwala, warsztaty Błękitnej Szkoły**
- Organizacja imprez plenerowych – **Dzień Ryby-2 wydarzenia, Dzień Dziecka**
- Aranżacja wystawy w wiacie edukacyjnej –**4 tablice edukacyjne wewnątrz i 2 tablice na zewnątrz wystawy**

Należy opisać efekt rzeczowy, uzasadnić ewentualne rozbieżności pomiędzy efektem planowanym, a osiągniętym:

W ramach projektu została wykonana wolnostojąca ekspozycja szkieletu finwala na terenie Stacji Morskiej UG wraz z aranżacją wystawy wewnątrz obiektu w postaci 6 tablic edukacyjnych.

Uroczystemu otwarciu wystawy w grudniu 2024 roku towarzyszyła konferencja poświęcona procesowi wykonania projektu, od wyłowienia finwala, wypreparowania osobnika aż do efektu końcowego złożenia szkieletu.

Realizowane są warsztaty morskie o tematyce związanej z obserwacjami wielorybów w Bałtyku, jako jeden z tematów w ofercie Błękitnej Szkoły.

Ekspozycja wykorzystywana jest jako samodzielne stanowisko edukacyjne przy organizacji cyklicznych imprez plenerowych w Helu, takich jak Dzień Ryby oraz Dzień Dziecka.

Metodologia:

Należy podać metodologię wyliczenia efektu rzeczowego i ekologicznego (jeżeli dotyczy):

Osiągnięcie efektu rzeczowego oraz ekologicznego zostało przeprowadzone na podstawie bieżącej kontroli realizacji etapów przedsięwzięcia i jej zgodności z harmonogramem rzeczowo-finansowym wraz z dokumentacją fotograficzną. Prowadzona była statystyka warsztatów Błękitnej Szkoły wykorzystujących narzędzie edukacyjne w postaci ekspozycji szkieletu oraz uczestników imprez plenerowych, jak i ewidencja liczby odwiedzających wystawę, na podstawie danych z liczników zainstalowanych przy Domu Morświna oraz na obiekcie wystawowym.